Nyolczadik évfolyam. | 149. szám. | Kolozsvár, hétfő, julius 4. 1887.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belközéputcza 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK“ ELŐFIZETÉSI DIJA:
Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt. || Negyedévre . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . . 8 frt. || Egy hóra helyben . . 1 frt 50 kr.
Egyes szam ára 5 kr.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám.

HIRDETESI DIJAK
Egy ☐ czentimeternyi tér ára 4 kr Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Boldogtalan ország.

A bolgár nemzetgyülés az előzetes megállapodásokhoz képest ma megnyittatott.

Ennek a gyülésnek lesz feladata rendezni a bolgár trónválságnak már régóta függőben lévő kérdését.

Igen természetes, hogy mióta Battenberg Sándor herczeget megfosztották trónjától, a legkalandosabb hirek merültek fel ugy a sajtó terén, mint az irányadó politikai körökben.

Van-e a bolgár kormánynak a nemzetgyülés elé terjesztendő valamelyes olyan terve, mely a kérdés megoldásánál elfogadtatásra számithatna, azt nehéz meghatározni.

Annyi bizonyos, hogy maguk a bolgár intéző körök vannak legkevésbbé tisztában a jövőt illető tervek felől. Mióta a fejedelmet elcsapták — forma szerint elvesztették a fejüket és sem ők maguknak, sem az europai diplomáczia nem tudott nekik olyan tanácsot adni, a mely az orosz politika által megteremtett helyzetből való kibontakozást lehetségessé tette volna.

Egyik terv követte a másikat. És egyik bolondabb volt a másiknál. Egy ideig egyebet sem tettek, csak keresték a fejedelmi jelöltet. Azonban sem ők, sem a hatalmasságok nem voltak képesek egy alkalmas jelöltben megállapodni. Ma épp oly kevésbbé tudják maguk a bolgárok is, hogy ki legyen a Sándor utódja, mint a mily kevéssé van tájékozva a politikai világ a felől, hogy az immár összeült nemzetgyülés fog-e fejedelmet választani, s ha igen, ki lesz az uj fejedelem?

Megkisértették a volt fejedelmet visszahivni. Ennek nem kellett a korona. Mingréliai Miklós herczegnek tetszett volna a fejedelemség, jő meg a hatalmaknak nem tetszett, s még a bolgár irányadó körök sem lelkesedtek érte.

Egy izben megválasztották Waldemár dán herczeget. Ez azonban megköszönte szépen a bolgár nép bizalmát és szépen otthon maradt.

Számitásba vették Koburg herczeget, az osztrák főhadnagyot, a nassaui herczeget, s később még az a terv is felmerült, hogy Milán király jogara alatt personal unió létesittessék Szerbia és Bulgária között.

Ezek a kombinácziók is elestek. Koburg herczeg még ma is gondolkozik, ugy látszik őt sem nagyon csábitja a fejedelmi jogar.

A Milán hatalmi körének Bulgáriára való kiterjesztése pedig ellenkeznék a berlini szerződésben foglalt kikötésekkel, ennél fogva ez sem vihető keresztül.

A legujabb tervök meg az, hogy nem választanak fejedelmet, hanem meghosszabbitják a régensséget, de már nem három, hanem egy személyt állitanak a kormányzás élére és ez Aleko pasa volna. Tehát egy ujabb ideiglenes állapot teremtetnék, a melyhez viszont a hatalmasságok nem adnák beleegyezésüket.

A bolgár trónválság kérdése tehát most a nemzetgyülés megnyitása napján is — ott függ a levegőben, s fog-e az összeült nemzetgyülés e furcsa helyzetből való kimenekvésre utat találni, azt az eddig történtek után nagyon bajos elhatározni.

Ma tehát ugy áll a kérdés, mint Sándor fejedelem elüzetésekor volt, végleges és a hatalmasságok helyeslésére számitható megoldás aligha fog ezuttal is létesülhetni, s a nemzet gyülés előreláthatólag eredmény nélkül fog szétoszlani.

A viszonyok Bulgáriában merőben rendezetlenek. Ez az állapot igy nem tartható fenn sokáig. Abban a szerencsétlen országban csak nő a zavar napról napra, s a meghasonlás a nép és a kormányzat között élesebb, mint valaha volt. Ebből a helyzetből tehát ki kell bontakozniok még pedig mennél előbb. Ez nem csak a bolgárok érdeke, hanem európai szükség is.

A megoldást kétségtelenül az hátráltatja leginkább, hogy Bulgáriában az orosz befolyás uralkodik és ezt a befolyást sem a bolgár intéző körök, sem az európai diplomáczia nem ügyekezett mérsékelni, annál kevésbbé megtörni. Ott tehát csak olyan megoldás várható, a mely orosz befolyás mellett és ennek kedvezően történik.

Hogy a bolgár kormány intéző férfiai nem képesek e befolyás alól felszabaditani magukat, mutatja az a formaszerü játék, melyet a nemzetgyülés egybehivása, a fejedelem választás kitüzése és a minden terv nélkül való nekiindulás eléggé jellemez.

A bolgár regenség e tervnélküliséggel kétségkivül az európai hatalmasságok beavatkozását akarja provokálni, s az is feltehető, hogy e beavatkozás által vélik felszabaditani magukat az orosz befolyás alól, melynek — mint most ők is átlátják — semmi hasznát nem vették.

Fog-e Oroszország e befolyásából engedni — atelett aligha kétségbe lehet valaki. Oroszország keleti politikája — melyet eddig követett egyenesen arra vall, hogy Bulgáriában rá nézve kedvezőtlen alakulásokat nem fog eltürni, s ha a nemzetgyülés olyan megoldást létesitene — a mely neki nem tetszenék, bizonyára ürügyül használná fel arra, hogy állitólagos jogsérelmeiért szemben az ellentétes érdekü hatalmasságokkal — elégtételt követeljen.

Ilyen körülmények között az európai politikai körök nem kevesebb aggodalmakkal tekinthetnek a nemzetgyülés tanácskozása elé ma, mint akkor, midőn egészségesebb terv mellett, mint a mai, de hasonló készületlenséggel fogott hozzá a nemzetgyülés e kérdés rendezéséhez.

Nekünk mint jobbára szomszédos államnak, nagyon is résen kell lennünk és semmiféle olyan alakulást nem türni meg, a mely csak ujabb komplikácziók forrása lehet.

Európa mindenesetre kiváncsian tekinthet a nemzetgyülés tanácskozásai elé, mert a hozandó határozattól függ nemcsak a bolgárok, hanem jóformán Európa békéje.

Ez pedig legalább is kiváncsivá teheti a politikai köröket.

Politikai hirek.

Tisza Kálmán a királynál. Bécsből táviratozzák, hogy Tisza Kalman miniszterelnököt ő felsége pénteken hosszabb kihallgatáson fogadta. Ezután a miniszterelnök Kálnoky gr. külügyminiszterrel és Szögyény osztályfőnökkel konferalt. Délben Tisza Kálmán Taaffe gróffal tanácskozott és a délután folyamában hosszabb ideig értekezett Dunajewski pénzügyminiszterrel. Fejérváry br. honvédelmi miniszter, ki szintén pénteken reggel érkezett Bécsbe, ismételten hosszabb ideig konferált Bylandt gr. hadügyminiszterrel.

Képviselőjelölés. A verbói kerület képviselőjelöltjévé a julius 2-án tartott értekezleten P o n g r á c z Károly gróf pártonkivüli programmal jelöltetett ki.

Bünvádi perrendtartás codifikatiója. A bünvádi eljárás kidolgozásával megbizott hármas bizottság a törvénytervezet szövegének megállapitásával már elkészült. A járásbiróság előtti eljárás, mely szintén készen áll, nem tartatott fenn külön törvény számára, hanem utolsó fejezetét képezi a bünvádi perrendtartásnak. Készen van a nyomtatvány utján elkövetett büntetendő cselekmények tárgyában követendő eljárásról szóló törvénytervezet is, mely tökéletesbiti mai esküdszéki eljárásunkat. Ez is valószinüleg a bünvádi perrendtartásba leend beillesztve, mert alig van ok arra, hogy ez külön törvényt képezzen. A törvénytervezet csak akkor fog közzététetni, ha az indokolás teljesen elkészül, mi a jövő év elejére bizton várható. Ekkor az igazságügyminiszter szaktanácskozmány elé fogja terjeszteni a tervezetet s ha ez befejezte munkálatát, a tervezet az országgyülésnek fog bemutattatni.

A vallás és közoktatásügyi miniszter a katholikus világi alsóbb papság kongruájanak rendezése érdekében megkeresést intézett a belügyi, igazságügyi- és pénzügyminiszterhez, valamint a herczegprimáshoz, a kalocsai és egri érsekhez, s a nagyváradi latin szertartásu püspökhöz arra nézve, hogy a megszakadt tárgyalások ismét folyamatba helyeztessenek. A bizottság első ülését, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium helyiségében ez évi szeptember 1-én tartja.

Magyar fegyvergyár. A király elnöklete alatt szombaton tartott közös miniszteri tanácskozáson a Budapesten felállitandó *fegyvergyár* kérdésével is foglalkoztak. A tanácskozás tárgyát az az ajánlat képezte, melyet a berlini Löwe és társa czég mintegy 9 hónappal ezelőtt a magyar kormány elé terjesztett. A czég saját költségén akarja a gyárat Budapesten felállitani s e czélból különböző financziális és más kedvezményeket kér azzal a feltevéssel, hogy legalább 400,000 puska gyártását biztositják számára. A magyar kormány elfogadta az ajánlatot, de a közös minisztertanács az ajánlat feltételeit nem tartja elfogadhatóknak s igy a magyar fegyvergyár terve ismét meghiusult.

E. M. K. E. hitelszövetkezete.

Az „Ifju Erdély“ közölte már a tervezetet, melyet dr. Haller Károly E.M.K.E. alelnök dolgozott ki.

A tervezet Gámán Zsigmond és Szőcs Géza szakértőkhöz tétetvén át véleményezés végett, szakértők az ügy fontosságához méltó válaszban meritették ki a kérdést.

Nem találva a kereskedelmi törvény értelmében lényegesebb kivetendőt a tervezetben, elvi, illetve gyakorlati szempontból az alábbiakat jegyezték meg:

A kezelési költségeket illetőleg az igazgatóság és a felügyelő-bizottság teljesen dijtalanul, csupán hazafiságból végezné teendőit, ellenben a személyzet, helyiség, fütés, adó, világitás stb. a legminimalisabb dijazással is igénybe venné a befektetendő 100 ezer frt tőkének legalább is 2—3 százalékát. Miután pedig a kolozsvári piacz 7—8 százalékra dolgozik, az egyesület sem dolgozhatván többre, nem marad fönn több jövedelem, mint a mennyit az E. M. K. E. most kap pénzei után, t. i. 5 százalék. Ezzel szemben van azonban a koczkázat.

Szakértők nem hiszik kivihetőnek s nem tartják helyesnek, hogy az egyesület kezelősége a pénzintézet kezelősége is legyen, mert ez a dolgok összezavarását vonná magával.

Nemkülömben azt hiszik szakértők, hogy a Kolozsvártt fönnálló 8 kisebb nagyobb pénzintézet versenye a betétekért akadályozó lesz s általában ez intézetek munkálkodása teljesen kielégiti a helyi hiteligényeket, hozzávéve még, hogy az osztrák nemzeti banknak fiókja is van Kolozsvártt, a mely egész dotáczióját sem képes fölhasználni, noha a hitelt 4 százalékos kamatláb mellett nyujtja.

Aztán az E. M. K. E. pénzintézete főleg a vidékre való hatásra volna hivatott. Ezért szakértők fölhivják az egyesület figyelmét — s ezzel végzik — a vidékenként, sőt községenként decentrálisált szövetkezetek alakitására, még pedig azon alakban, a mint azokat a Peiffeisen-féle hitelszövetkezetek alapján az 1885. évi budapesti gazda congressus és ennek megállapodásánál fogva gr. Károlyi Sándor Pestmegyében s azóta mások más megyékben is szervezni inditványozták és kezdeményezték is.

Az ily irányu müködés — jegyzi meg még a munkálat — különösen a fiókok utján, azért volna sikeresebb, mert a segély épen azon pontokra lenne forditható, a hol legszükségesebb és legsürgősebb.

E vidéki szövetkezetek felébe egy hatalmas központot teremteni, a mely a széttszórt szövetkezeteknek hitelt nyujtson, hitelt eszközöljön, ez volna aztán az E.M.K.E. központjának föladata.

Az igazgató-választmány e vélemény után megbizta a directoriumot az eredeti tervezetnek e véleménynyel való összhangba hozására, mely munkálat aztán megküldetik hozzászólás végett az összes fiókoknak. A fiókok összesitett nyilatkozata igazgató választmány elé jő, mely határozni fog a felett, hogy e fontos tárgy, melyre még viszszatérünk — minő formában terjesztessék a közgyülés elé.

Az irók és müvészek Erdélyben.

Az irók és müvészek társasága által augusztus 21—28 án rendezendő erdélyi kirándulás programmját a választmány következőleg allapitotta meg, egyetértőleg az E. M. K. E. kolozsvári elnökségével: Augusztus 21-én, vasárnap reggel indulás Budapestről a magyar államvasut központi pályaházából; érkezés Békés Csabára, majd Aradra. Elszállásolás, a város megtekintése: este 8 órakor müvészi és irodalmi előadás.

Augusztus 22-én, hétfőn reggel indulás Aradról; megérkezés Dévára; társas ebéd; délutáni kirándulások; este irodalmi és müvészi előadás.

23 án, kedden reggel indulás Déváról külön vonattal; Vajda-Hunyadon villásreggeli: érkezés Petrozsényba; a bányatelepek megtekintése; visszautazás közben rövid megállás Piskinél; este érkezés Segesvárra.

24 én, szerdán pihenő nap Segesvárott. Este irodalmi és müvészi előadás. — 25-én csütörtökön délelőtt kirándulás Segesvárról; délután továbbutazás, este érkezés Brassóba.

26-án pénteken Brassó város nevezetességeinek megtekintése, délben diszebéd, délután kisebb kirándulások, este irodalmi és müvészi előadás.

27-én, szombaton, reggel szekereken Előpatakra, érkezés d. e. 10 órakor, elszállásolás, este irodalmi és müvészi előadás.

28-án, vasárnap, indulás kocsikon Szepsi-Szent-Györgyre, testületi megjelenés az erdélyrészi közmüvelődési egyesület évi rendes közgyülésén, részvétel a közgyülési nagy ebéden, délután az ez alkalomra rendezendő székely kiállitás és a város nevezetességeinek megtekintése. Este irodalmi és müvészi előadás; majd visszatérés az előpataki szállásokra.

A kirándulás végpontja az előpataki fürdő. Intézkedések történtek, hogy a kik akarnak, kirándulásokat tehessenek Tusnádra, onnét a hires Szent-Anna tóhoz és a Büdös barlanghoz, vagy pedig Brassón keresztül Sinaiába, a román király nyári tartózkodás helyére.

Gondoskodva lesz Brassóban a Romániába szóló utlevelek akadálytalan kiadása iránt. Vissza lehet a jegygyel utazni Kolozsvár felé is és ez alkalommal kirándulás tehető Tordára, a hires tordai-hasadékhoz, esetleg Marosvásárhelyen át Borszékre, vagy a szovátai és parajdi sóvidékre.

A jegy a visszautazáskor még egy hónapi érvénnyel bir. Részvételi jegy ára a teljes körutra 30 frt. Mindenki II-od osztályu kocsiban, lehető kényelemmel utazik. E 30 forintban bennfoglaltatik az egész — mintegy 1500 kilométernyi vasuti utazás.

Nem foglaltatik benn a kocsin való utazás és élelmezés; esetleg a szállások dijja.

A kiránduláson részt vehetnek az irók és müvészek társaságának tagjai, ezek családtagjai, ugy szintén a külön meghivott vendégek. Jelentkezéseket Dolinai Gyula titkár fogad el a kör helyiségében (nemzeti szinház bérháza 1. em.) az esti órákban. Ugyanitt nyerhető mindennemü felvilágositások.

A kirándulásra különösen meg fog hivatni a bécsi Concordia-egyesület s általa a bécsi irói világ

A tervezett irodalmi és müvészi előadások mindenhol az E. M. K. E. javára rendeztetnek, részben helyi jótékony czélokra is. Jókai Mór örökös elnök, Urváry Lajos elnök, Paulay Ede és Sipoós Antal, alelnökök, Molnár Antal dr. pénztáros, Várady Antal dr. igazgató, Szohner Antal igazgató, Dolinay Gyula titkár.

Tanügy.

A fölvétel feltételei a kolozsvári állami tanitóképzőbe.

A nagyméltóságu vallás- és közokt. miniszter ur 1887. junius hó 18 án 8304. sz. a. kelt rendeletével az áll. tanitóképzőbe való fölvételt következőképen rendeli el:

A kolozsvári állami tanitóképző I. osztályába fölvétetnek a 14-ik életévüket betöltött egészséges testalkatu oly leányok, kik a polgári iskola négy osztályát vagy a felsőbb leányiskola négy osztályát, vagy a felső népiskola két osztályát legalább általános jó osztályzattal végezték.

Az intézetbe lépni szándékozók tartóznak a tanitóképző igazgató tanácsához intézett kérvényhez a következő mellékletet csatolni:

a) keresztlevelet, illetve születési bizonyitványt.

b) a fentemlitett iskolákról szóló bizonyitványt.

c) A legujabb időből keltezett hiteles orvosi bizonyitványt.

d) egy nyilatkozatot folyamodó részéről, hogy a képző intézet tanfolyamainak bevégzése után valóban a tanitónői pályára kiván lépni.

e) az esetben, ha folyamodó államsegélyt óhajt nyerni, egy legujabb keletü és az illető hatóság által hivatalból kiadott szegénységi bizonyitvány szükségeltetik.

Szegénységi bizonyitvány hiányában a folyamodványra 50 kros, a mellekletre 15 kros bélyeg teendő.

A fölvételért folyamodók kérvényeiket saját megyéjük kir. tanfelügyelőjéhez julius hó 15-ig — mint határnapig — tartoznak benyujtani, ki azokat augusztus hó 1-ig ezen megye kir. tanfelügyelőségéhez átteszi.

Azon kérvények, melyeknek mellékletei a fent kitett kellékeknek meg nem felelnek, elutasittatnak; a kiknek kérvénye ellenben a kellékeknek megfelel, azok a felvételi vizsgálatra külön meghivót kapnak.

A fölvételi vizsgálatok folyó évi szeptember 5-én és a következő napjain fog megtartatni.

A vizsgálat irásbeli és szóbeli. — Az irásbeli vizsgálat tárgya: egy magyarnyelvtani és egy számtani dolgozat. A szóbeli vizsgálat tárgyai: 1) magyarnyelvtan, főtekintettel a nyelvtanra és a szóbeli kifejezés szabatos voltára; 2) számtan, főtekintettel az egyes és törtszámokkal való mivelettek értelmes és öntudatos alkalmazására; 3) a hazai történelem és a földrajz alapvonalai.

A ki az irásbeli vizsgálaton elégtelen osztályzatot nyer, az szóbeli vizsgálatra nem bocsáttatik s ennélfogva föl sem vehető.

Bennlakásra fölvett növendékek 200 frt tartásdijat fizetnek egy tanévre, a mely összeg a nagymélt. vall. és közokt. miniszter urnak 1880. évi 16926 sz. a. kelt rendelete szerint félévenkint előre fizetendő.

Mérsékeltebb tartásdijat csak a szegénységüket kimutató s kiváló szorgalmat tanusitó növendékek fizetnek.

Bennlakó növendékek tartoznak az intézet által előirt ruhanemüeken kivül, melyekről külön jegyzéket kapnak, telyes ágyfelszerelést is magukkal hozni, (az ágytakaró kivételével), továbbá evőeszközöket, ivópoharat, asztalkendőket és mosdó készletet. Minden fehérnemüt és egyébb ruhadarabot tartozik a növendék teljesen kiirt (vagy tintával) vezeték nevével megjegyezve behozni.

Külön tandijat a növendékek nem fizetnek.

Kolozsvár 1887. julius 1-én.

Az igazgatóság.

*

A K o l o z s v á r sz. kir. v á r o s á b a n községileg fentartott városi i p a r i s k o l á k jelentését vettük az 1886—87-ik tan évi állásáról. Dr. Bartók Lajos a szellemi proletarizmus ellen a gyakorlati pályák pártolását ajánlja egy rövid, velős értekezésben. Az ipariskolának ez évben 575 tanulója volt, 26-al több, mint az előző évben. A tanév egyik legnevezetesebb mozzanata, az iparos tanulók május 1—3 napjain tartott munka kiállitás volt, melyen a növendékek közül 195-ön vettek részt s tárgyaik négy csoportban voltak kiállitva. A közvizsgálatok alkalmával 85 jó magaviseletü és igyekező tanuló részesittetett könyv, rajzeszköz és pénz jutalomban s a kiosztott jutalmak értéke 115 frt 75 kr. Oktatást nyertek a tanulók az irás, olvasás, számvetés, mértani és szabadkézi rajz, földrajz, természettan, vegytan, vegyipartan és könyvviteltanból, ezeken kivül a különböző foglalkozásuak az illető szakrajzból. A tanitás 11 iskolában folyt megosztva. Foglalkozásra nézve 43 különböző iparhoz tartoztak. Ez örvendetes statisztikai adatok bizonyitják, hogy ez iskola, melynek élén Kiss Sándor igazgató áll, eleget tesz hivatásának s az iparosok szellemi képzettségéről gondoskodik.

A kolozsvári közvágóhid.

A közvágóhidnak tegnap eszközölt megnyitása alkalmával S z v a c s i n a G é z a városi tanácsos hosszabb beszédet tartott, melyben e fontos intézmény keletkezésének történetét részletesen adta elő. A beszéd igy szól:

„Mélyen tisztelt uraim!

Nagyobb jelentőségü alkotásokat, maradandó intézményeket csak hosszabb idő alatt és többeknek közreműködése által le-

ERDÉLYI MUZEUMEGYLET KÖNYVTÁRA.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

het létrehozni. Az alkotások a közéletben is csak ugy jönnek létre, mint a természeti életben a különböző produktumok.

Egy virágjának a természetben életet ad egy röpke tavasz és mégis csak évek multával szedhetjük a magról nőtt fáknak gyümölcseit.

Egy nagy plántának több tavaszra, több nyárra van szüksége, mig koronájával kifejlődhetik.

Ez a törvénye a közélet fejlődésének is.

Ez az épület, melynek ünnepélyes megnyitására önök, mélyen tisztelt uraim, szivesek voltak megjelenni, egyik nagyobb jelentőségü alkotása Kolozsvár sz. kir. város autonomikus életének. De nem egy nap, — nem egy ember, nem egy törvényhatósági cyklus hozta létre, hanem éveknek, sőt egy pár évtizednek munkái halmozódtak össze, mig az első gondolat csirájából kiemelkedett ez épület. És ez idő alatt sok nevezetes, sok munkás és sok buzgó tagja városi törvényhatósági életünknek — hordott össze az épület felépitéséhez — nem épen homokot vagy téglát, de époly szükséges és talán még nehezebben bányászható anyagot.

A mélyen tisztelt polgármester ur felszólitott, hogy mondjam el: ez épület keletkezésének történetét.

Elmondom. De a történet emberi tények foglalatja, események lánczolata.

Felsorolom tehát az eseményeket egymásután és felemlitem azon egyének neveit, kik méltán részt követelhetnek maguknak az épület keletkezésének — felépitésének történetében.

Ezelőtt 47 esztendővel 1840 julius havában a Szamosfolyó árja a mészáros czéhnak vágóhidját elsodorta. A vágóhid ott állott volt, hol áll jelenleg is. A felépitésről kellett hát gondoskodni. A mészáros czéh a város közgyüléséhez fordult, hogy adjon fát a város erdejéből. A közgyülés hajlandónak mutatkozott a kérelem teljesitésére, de feltételül tüzte ki, hogy azon helyről tétessék át a vágóhid ide a dézmacsüri térre. A czéh nem volt hajlandó e feltétel teljesitésére.

Megkezdődtek hát az apelláták, a tanács a czéh pártján volt és állást foglalt a communitás ellen, és a versengés ideje alatt felépült a czéh vágóhidja a régi helyén.

Ez a kis epizód tanuságot tesz arról, hogy az emberek, az emberi nemzedékek gondolkozásmenetében van bizonyos lánczolat — van egy bizonyos iránya a közóhajnak, mert ime 47 év után, ép azon helyre épült a közvágóhid, a hova egy félszázaddal ezelőtt az akkori communitás szerette volna a czéh vágóhidját felépittetni.

De ekkor, ez időben a közvágóhid eszméje nem született meg még gondolatban sem.

Az eszme az erdélyi kir. főkormányszéktől származott 1865-ben, midőn a város felterjesztést tett, hogy az eddig szokásban volt próba marha vágatás és a husárszabályozás szüntettessék meg és engedjék meg a szabad hus árulást.

A tanácsi felterjesztésre a kormányszék az engedélyt megadta, de azt ajánlotta a városnak, hogy állitson fel közvágóhidat, hol rendőri és orvosi felügyelet mellett, minden arra képesitett iparosnak szabad legyen marhát levágni.

Erre a felszólitásra a városnak akkori mérnöke néhai Tompa János 1867-ben készitett egy tervet. Egy egyszerü faalkotmány volt tervbe véve, felállitási helyül ugyancsak ez a dézmacsürtéri volt kiszemelve.

De a közvágóhid eszméje ekkor még egészen uj volt, és hosszu időre volt szükség, mig az eszme érdeklődés utján közóhajjá alakulhatott.

Az alkotmányos élet megszilárdulása után, 1874-ben, a város akkori polgármestere néhai Simon Elek munkaprogrammjába, mint első sorban megoldandó kérdést felvette. És ez időtől kezdve a közvágóhid épitésének kérdése a város törvényhatósági életének hivatalos asztalán ép ugy napi kérdéssé vált, mint a sajtó és a közvélemény terén.

(Vége köv.)

A torna-vivoda ügye.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapjának julius 2-iki számában azt olvasom, hogy a torna-vivó egylet igazgatósága az athletikai klubot a torna-vivó helyiségből kizárta.

A tényállás helyrei azitása érdekében tisztelettel kérem, sziveskedjék becses lapjában a jelen soroknak helyt adni.

Tény az, hogy a kolozsvári athletikai club igazgató választmánya a mult tavaszszal a torna-vivó egylet részéről egy átiratot kapott, a melylyel vele tudatja, hogy a torna-vivó helyiséget a clubnak márczius végétől kezdve tovább át nem engedi; a club igazgató választmányának átirata következtében azonban beleegyezett, hogy az athletikai club azon helyiséget május végéig használja.

Ezen időn túl a club igazgató választmánya a helység átengedését egyelőre maga sem kérte, mivel a tagok nagyobb részének elszéledése miatt a nyári időszak alatt a club rendes gyakorlatokat tartani nem szokott.

Az őszszel kezdődő uj időszakra a szóban forgó helyiség átengedését az igazgató választmány egy ujabb átiratban kérte, de erre még válasz nem jöt.

Ezek a tények, a melyekből kiviláglik, hogy az a birálat, a melyet becses lapjának idézett közleménye magában foglal, voltaképen tárgytalan.

Az Athletikai Club kérelmének a Torna-vivó Egylet részéről való teljesitése iránt különben véleményem szerint alig lehet kételkedni; mivel a két egylet czélja rokon, kölcsönösen előmozditják egymás eszményi törekvését, anyagi áldozatot az athletikai club nem kér, s a felnőtt férfi fiatalság testgyakorlatát müvelő egyesületek a helyes takarékosság s a létező intézeteknek közgazdaságilag is kivánatos teljes mérvü kihasználása szempontjából gyakorlataikat széles e hazában mindenütt azon helyiségekben tartják estónként, a hol a tanintézetek növendékei tornáznak napközben.

Lehet-e föltenni tehát, hogy azon testvér egyesület vezér férfiai, a kik közvetve az athletikai club megteremtése és felvirágozása körül is tagadhatlanul jelentékeny érdemeket szereztek, ugyan ezt a clubot lehetetlenné akarnák tenni?!

Fogadja Szerkesztő ur kitünő tiszteletem kifejezését.

Kolozsvárt, 1887 jul. 3-án.

Dr. Baintner Hugó.

Tanmühelyek vizsgálatai.

Kolozsvár, julius 4.

A kolozsvári épitő- fa- és vasipari tanmühelyek III. éves tanulói jun. hó 29, 30 és jul. 1-én tették le vizsgálataikat.

Az első nap d. e. a szakrajzból történt meg a zárthelyi vizsgálat. A tanulók 3—3 könnyebb és nehezebb feladatot kaptak, melyekből választhattak. A hóbeli vizsgálatok 29 én d. u. és 30-án tartattak meg, miniszteri biztos *Benigni Sámuel* ur vezetése alatt.

A vizsgálatok idején közszemlére voltak kiállitva a tanulók rajzai és ipari kézitményei. Az épitészek közül különösen kiváltak *Székely* József tanuló rajzai, viszont a kiállitott tárgyak közül: *Kiss* Mihály fedéiszerkezetei, melyeket *Pákey* Lajos tervei szerint a technologiai mdt. számára megrendelésre készitett, továbbá *Kölesèry* János, renaissance mosdó-szekrénye, *Jakab* Lajos iróasztala, *Fodor* János, *Erdődy* János munkái, *Téglás* Károly kapu gipszmintája stb. Továbbá a géplakatosok közül *Robánczky* Lajos egy zuzó mintaszerkezetet kicsinyitett formában, *Fodor* Gábor kettős kelepet, *Horváth* József hajtórudat és *Ignácz* Ignácz gőzelzáró kelepet állitottak ki dicséretes munkával készitve.

A tanév **bezárása** jul. 1-én d. e. 9 órakor történt a tanárok és számos érdeklődő mester jelenlétében. Az ünnepélyt *Binder* Lajos iparfelügy. mint a miniszteri biztos helyettese nyitotta meg. Jutalmakat nyertek az épitő iparosok közül: *Székely* József, *Téglás* Károly, *Kiss* Mihály és *Gáll* János; az asztalos iparosok közül: *Jakab* Lajos, *Kölesèry* János, *Fodor* János, a géplakatosok közül: *Kósa* Lajos, *Fodor* Gábor, *Robáczky* Lajos és *Izsák* Ignácz. Kiosztatott összesen 42 frt jutalom és egy könyv. Ehhez járultak: *Benigni* Sámuel min. biztos 5 frttal, u. ő a tanoncz munkakiállitás jutalom alapjából 20 frttal, *Pákey* Lajos és *Puhala* Adolf anárok 1—1 frttal, az intézet pénztára 15 frttal. Az ünnepélyt bezárta *Ferenczi* Zoltán igazgató egy buzditó beszéddel, melyben jelezve az intézet fejlődésének nehézségeit, intette a végzett növendékeket, hogy künn az életben szerezzenek becsületet az iparnak és tanulmányaiknak, továbbá köszönetét fejezte ki a fentartó nm. kereskedelmi miniszter urnak, a városnak és kereskedelmi kamarának, végül a vizsgálat vezetőinek: *Benigni* Sámuel miniszt. biztos és *Binder* Lajos iparfelügy. urnak.

Ugyane nap d. u. 3—6 ig egy szakbizottság, mely *Binder* Lajos, *Pákey* Lajos, *Bak* Lajos és *Ferenczi* Zoltán felügy. bizottsági tagokból állt, bejárta ama mühelyeket, hol a tanulók gyakorló oktatáson voltak elhelyezve, s ezekben munka mellett is megvizsgálta a tanulókat, meggyőződést szerezvén ezek ebbeli készültségéről is. Igy meglátogatta: Sigmond-testvérek gépkovács, Jakab Lajos asztalos, Simonffi István és Senn Ede gépgyáros mühelyeit.

Ezzel a tanmühelyek 3 első próbaéve lejárt, összesen 34 tanitványt bocsátott ki az életbe, közülök egyik már maga is mühelytulajdonos. Az a kezdemény, hogy az életben létező ipartelepeken nyerjék a tanulók a gyakorlati és egy szervezett intézetben az elméleti oktatást, jelesnek bizonyult s egyszersmind világos, hogy ily olcsón enynyi tanulót, mint e módszerrel magasabb ipari oktatásban másként nem lehet részesiteni, s reméljük, hogy a kolozsvári tanmühelyek példáját számos város fogja követni hazánkban.

A közvágóhid megnyitása.

(1887. Julius 3.)

Tegnap (Julius 3.) korszakalkotó esemény folyt le Kolozsvártt: az összes erdélyi részekben **első hatósági közvágóhidat** városunk hatósága tegnap nyitotta meg és adta át a közhasználatnak. Korszakot alkot ez intézmény annyiban, amennyiben ezáltal megszüntettetik a magán-vágóhidakon a mai napig ősi idők óta gyakorolt marhavágás s mától kezdve hatósági szabály erejénél fogva a marhavágás csak is a közvágóhidon engedtetik meg. Ez intézet felállitásával kettős czél van elérve: egyfelől az **állat-egészségügy** czélszerü kezelése, másfelől a **mészáros-ipar terén a szabad ipar** és ekként a jótékony **konkurrenczia** biztositása.

Az intézet megnyitása iránt, mit a városi Tanács egy kis ünnepélyességgel kötött össze, a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozott. Már reggel 9 óra előtt jóval nagy számban vonultak ki az érdeklődők a Dézmacsürtéren (vagyis uj baromvásártéren) épitett izletes és impozáns közvágóhidhoz; az épület épen ugy, mint az oda vezető szamosi hid lombfüzérekkel és nemzeti lobogókkal volt izletesen földiszitve; az udvaron a tüzoltózenekar várakozott a polgármester és tanács megérkezésére 9 órakor érkeztek meg és jövetelöket a zenekar a Rákóczy-indulóval fogadta.

Ekkor már a meghivott vendégek nagyobb része jelen volt; képviselve voltak a Kolozsvártt székelő összes állami, egyházi, katonai, megyei hatóságok főnökeikkel, továbbá megjelentek a városi képviselőtestületnek igen számos tagja és az összes városi tisztviselők. Ott láttuk a többek között: herczeg *Lobkovitz* Rudolf, gr. *Schulenburg* és *Andrássy* altábornagyokat; *Gyarmathy* M. megyei alispánt és *Bónis* István főjegyzőt, *Bokros* Elek, gr. *Esterházi* Kálmán és *Sigmond* D. országos képviselőket, *Nagy* Béla kir. tanácsos pénzügyigazgatót, *Péterffy* Domokos törvényszéki elnököt, dr. *Biró* János kir. ügyészt, dr. *Szamossy* János egyetemi rektort, stb. stb. A közönség körében, melynek száma fölmehetett 400-ra, a szépnem is képviselve volt.

Az ünnepély következöleg folyt le:

Albach Géza polgármester a tanács tagjaival helyet foglalván az épület főhomlokzata előtt elhelyezett, szőnyeggel leteritett asztalkörüli székeken; melyeknek egyikét Lobkowitz herczeg foglalta el, a tüzoltózenekar rázenditette a Hymnuszt; ennek elhangzásával a polgármester mondott beszédet, melyben örömét fejezve ki, hogy egy ilyen közhasznu intézet épen az ő hivataloskodása alatt létesittetett, azt ünnepélyesen megnyitottnak nyilvánitotta s a közhasználatnak átadta. (Beszédét holnap közöljük.)

Éljenzéssel kisért szavai után *Szvacsina* Géza tanácsos mondta el alább olvasható beszédét gyakori éljenzés közben előssorolva a közvágóhid épitésének történetét.

Ezek után *Nagy Lajos* unitárius esperes és városi képviselő mondott köszönetet a városi bizottság és polgárság részéről a városi tanácsnak, hogy a közhasznu intézményt létesitette. (Beszédjét holnap közöljük.)

Éljenektől kisért beszédje után *Salamon* Antal városi jegyző felolvasta az ezen alkalomra általa szövegezett Emlék-okmányt, mely röviden a közvágóhid keletkezésének történetét tárgyazza. Az okmányt aztán a polgármester, a meghivott hatósági főnökök (köztük a jelenvolt altábornagyok is,) a tanács tagjai és az épitőmesterek aláirván, az okmány a főhomlokzat falába fog elhelyeztetni s kivül egy fekete-márvány lappal jelöltetni, melyen arany betükkel e felirat olvasható:

„Alapitotta Kolozsvár sz. kir. város közönsége 1887."

Ekkor a vendégsereg a közvágóhid belsejébe ment, hol a Mészáros-Társulat két hatalmas hizott ökröt vágatott le Ba... György mészárossegéd által, ki mindak... 3—3 hatalmas csapással teritette le.

Ezután fél 11 óra felé a meghi... vendégek a közvágóhid egyik csinosan f... diszitett előcsarnokába mentek, hol 2... személyre fölteritett hideg villásreggeli... Benigni s Fröhlich pinczéjéből szolgált... kitünő borok várakoztak. A lakoma, s t... oltózenekar és Salamon János zenekar... zenéje mellett kezdetét vevén, csakha... megeredt a pohárköszöntők áradata is.

Első üritette poharát *Albach* G... polgármester a városi polgárságra; ut... dr. *Gróisz* Gusztáv Szvacsina Géza taná... ra, *Sigmond* Dezső a polgármesterre, Sz... *csina* G. az épitészekre, *Kovács* János f... *Esterházy* Kálmánra, mint a város vol... ispánjára, kinek buzgó kormányzata a... kezdette a város ez intézmény létesi... *Nagy* Lajos *Benigni* Samura mint az i... sok s ezek között első sorban a mészár... fáradhatatlan tevékenységü vezérére... város közügyeinek egyik legderekabb... czosára, dr, *Finály* Henrik *Nagy* La... mint aki folytonos sürgetéseivel nagyba... mozditotta a közvágóhid létesitését, ... csak dr. *Finály* H. a megnyitási ünnep... ügyes rendezőire: Benigni Samu, Sal... Antal és Pataky Sándorra. Volt még... ken kivül számos felköszöntő. A megh... vendégek előkelőbbjei 12 órakor távo... el; de a társaság egy része délutánig e... maradott.

Eként folyt le a megnyitási ünnep... egy közhasznu intézetnek, melylyel... délyi részek fővárosa ujabban gazdago... Az ünnepély rendezése körül a fárad... lan buzgalmu *Benigni* Sámuel fejtette... legnagyobb tevékenységet *Pataky* S. és... *lamon* Antal városi jegyzőkkel együtt.

Nyilatkozat.

Nagyváradon Rosenbaum V. I... mos ur szerkesztésében „Ellen... czim alatt hetenként négyszer kiad... társadalmi, ipari, kereskedelmi és h... gazdászati lap jelent meg e hó 3-á...

Minthogy egy tényleg létező l... czimének felvétele és használata a s... törvényekbe ütköző tiltott cselekmény... képez, ez irányban az illetékes hatóság... nál a szükséges lépéseket megtettem.

Kolozsvárt, 1887. julius hó 4-é...

Bartha Miklós,
az „Ellenzék" szerkesztője.

Előfizetési felhivás!

Julius 1 ével uj előfizetést nyitott... az „Ellenzék"-re. Kérjük azon előfizetőink... kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt mi... előbb megujitani kegyeskedjenek, hogy a l... pontos küldésében fennakadás ne történj...

Egész évre	16 frt
Fél évre	8 frt
Évnegyedre	4 frt
Egy hóra	1 frt 50 kr.

AZ „ELLENZÉK" TÁRCÁJA.

1887. julius 4

Diána fegyelme.

A „Dora" szerzőjétől.

Az „Ellenzék" számára forditotta: **Amica.**

XXII.

(Folytatás.) 38

És valóban romlott. A régi szelid parancsoló Diána jelleme nem hasonlitott a mostani Diána jelleméhez, ki a folytonos ingerlés által harag és daczczal volt eltelve. Ez a házasság, melyet ő oly borzasztónak és gyülöletesnek talált, de melyre az emberek azt mondták, hogy „a legjobb Diánára nézve" ez a házasság telkőltötte természetében mindazt, ami abban rosz volt, minden hibáját, s rosz indulatra való hajlamát az előtérbe hozta, a harag, irigység és büszkeség megkezdték benne átkos munkájukat.

Elveszett állása utáni bánkodása, s az a kivánság, hogy az általa gyülölt három nőt felülmulja, okozták, hogy ma este oly fényesen öltözködött. Arcza ki volt pirulva, s szemeiben olyan tüz égett, mi némelyekre nem sok jót jelentett. Meg volt elégedve magával, midőn a tükör előtt állva tökéletes alaku és szinü gömbölyü karjait nézte, melyeken a drága rubintok égő tüzként ragyogtak. Nyakára s vállaira ekin tett, s mosoly vonult el az arczán. Szépség, ifjuság, báj, egyesültek benne nem volt oka ellenségeitől félni. De hiuságáért Diána megvetette saját magát.

— De miután élet halál harcz van közöttünk, érvelődött Diána magában, miért ne használjam fel minden fegyveremet.

Egy ideig a választására hagyott virágok felett határozatlanul tétovázott. — Gyöngyvirágok, piros rózsák, skárlát csiku fehér szekfük voltak előtte. A szekfüket választotta; s a későbbi években a szekfü illata mindig eszébe juttatta azt a jelenetet, mely most következett.

A szalon ajtajához közeledve, hangokat hallott.

— Megérkeztek — gondolá. Már most lássuk az atyám barátját és azután Sir Lislét! Az egyikhez nyájas és kedves leszek, a másikhoz pedig minden a mi kellemetlen és kiállhatatlan.

Lady Cameronnak a szalonja volt a legtisztességesebb szobája a házнál. A butor elegáns volt, s a végében levő kis virágház kellemes benyomást csinált. A virágház ajtajában Theával az egyik, Evadneval a másik oldalán egy magas férfi állott; mind a két leány élénken beszélt. Lady Cameron női vendégeitől körül véve, az uralkodó szépségek arczképét vizsgálta, és birálgatta.

Cameron ur régi barátjával Hugó ezredessel beszélgetett, s leányát meglátva mosolyogva jött elébe. Bemutatta barátjának s nehány perczig vidámon csevegtek együtt.

De hirtelen köd borult a Diána szemeire; a virágok, a mosolygó arczok, söt egy pillanatra a szoba is forogni látszott körülte, mert a magas alak megfordult és ismét azt az arczot látta, mely kisértette, s az arany fénynyel biró sötét szemek néztek a szemeibe. Diána zavarodottan állott. Ugy tetszett előtte, mintha ez a pillanat egy óra hosszat tartana, s a sötét szemek öt lekötve tartanák.

Ekkor mozgás támadt, a kis csoportok eloszlottak. A gazdag ruhák, mosolygó arczok és ékszerek zürzavarát látta. Diána csakhamar észrevette, hogy mostohája mellette áll. Arcza szelidebb volt, mint a milyennek eddig Diána látta, s nyájasan nézett ő reá. Megfogta a Diána kezét.

— Ez olyan élvezet — mondá — mit magamnak tartottam fel.

A szép, büszke, barna arcz közelebb jött; s Diánának ugy tetszett, mintha életének a forduló pontját érte volna el, midőn Lady Cameron azt mondá:

— Cameron kisasszony engedje meg, hogy rokonomat Sir Scarsdale Lislet bemutassam.

Az idegen meghajtotta magát. Diána egy pillanatra szinte elveszté önuralmát. — Arcza elhalványult midőn néhány elösmerő szót mormogott, de azt, hogy Lady Cameron mit mondott — nem tudta.

— Nagyon óhajtom, hogy egymást megösmerjék — mondá az. Diána, mullattassa Sir Lislet, mig én az ezredeshez megyek; alig volt időm vele egy pár szót szólani.

És ő távozott, rokonát s Diánát együtt hagyva.

A leány kéröleg nézett fel reá.

— Nagyon szeretném, ha ön nem emlitené fel, hogy már találkozánk — mondá.

— De csudálkozását látva a tekintetében hirtelen azt tette, hozzá.

— Nincs benne semmi titok; és nem szégyellem, de jobb szeretném ha elhallgatná.

S a Diána arcza bibor szint váltott amint eszébe jutott, hogy épen azért ment ki a háztól, hogy vele ne találkozzék.

— Hallgatásomra számithat — mondá az ifju.

— Köszönöm, válaszolá Diána, fejét büszkén forditva el, mert ő nem szokta meg kegyeket kérni.

— Nem tudom meglepetésemet, s bocsássa meg ha azt mondom, hogy örömömet, azon hogy ismét láthatom, eléggé kifejezni — mondá Sir Lisle.

Diána felemelte örömtől sugárzó arczát.

Hogy e találkozás neki is élvezet volt, azt szemei épen oly világosan megmondták, mint az ajkai körül látszó kedves remegő mosoly.

— Én is örülök, mondá nyájasan.

De a mosoly gyorsan tünt el ajkairól. Szemeit lesütve oly gőgösen lépett vissza hogy az ifju meg volt lepetve. Diánának ismét eszébe jutott, hogy ez az a férfi az a kit kerülni akart; ez az a férfi, akira vonatkozólag elhatározta, hogy nem lesz hozzá szives, és gyülölni fogja, mert mostohájának kegyencze és rokona.

Különös érzés jött reá; Sir Lisle, a Scarsdale család feje tetszett és még sem tetszett neki.

— Sokáig nézte még a képeket? kérdé az ifju.

— Az ön távozása után még ott maradtam egy pár óráig, válaszolá Diána. De kérem ne beszéljen arról.

— Engedelmeskedem — volt a szelid válasz.

És csudálkozott hogy minő rejtély lappang itten, mi vihette e szép fiatal leányt egész napra és egyedül a Nemzeti Képtárba.

E pillanatban Evdane jött keresztül a szobán s hozzájuk csatlakozott. Volt valami félig szemtelen, félig kihivó a mosolyában a mi Diánát ovatossá tette; — szemeiben a gonoszkás öröm, nem egy egész világa volt.

— Mama most már tökéletes boldog lesz, mondá.

Egész nap arra vágyott hogy m... Diánának bemutassa; és ime óhajtása t... jesült.

— Az én véghetetlen örömömre, m... dá Sir Lisle mélyen meghajtva magát.

Diána fagyos hidegséggel hu... vissza, mert tudta hogy az Evadne b... és mosolygása alatt valami sérelem t... számára elrejtve.

— Én azt gondolom, mondá E... ne fejét kissé félre hajtva s reájuk n... hogy maguk jó barátok lesznek. Sok ... izlésük van, a mi talál.

— Ennél nekem nem mondhatna... gyobb bókot — válaszolá Sir Lisle.

A Diána arcza hidegebb lett, s vil... san lehetett arról olvasni, hogy kellem... nül volt érintve.

— A Cameron kisasszony szeret... Scarsdale ház iránt történeti igazság... — mondá nevetve Evadne; tehát illő, h... e hires család fejét megismerje.

Diánának az ajkán volt a v... „hogy a Scarsdale családból már eleget ... tott," de érezte, hogy szavakkal versen... kisszerüség volna.

A Sir Lisle szemei arczának szépség... látszottak merülni.

— Cameron kisasszony — mondá ... telen — én tökéletes boldoggá vagyok ... Szabad megmondanom — és érdekli ... mivel?

— Igen — volt a rövid válasz.

Mig Evadne, azzal a gunyos mo... lyal — mely azt látszott mondani — „... hogy a mi rokonaink milyenek!" mell... állott, Diána alig tudott Sir Lisle irán... ledelmes lenni.

— Lady Cameron meghivott Fern... — mondá az ifju — és én előre örül... szerencsének.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, julius 4.

— **A kolozs barakkai vasuti iskola** zárünnepélye tegnap tartatott meg élénk érdeklődés között és kiváló sikerrel. A Kolozsvárról meghivott vendégek közül mintegy ötvenen vasárnap reggel az omnibusz vonaton utaztak a helyszinére. A vizsgálat, — melyen az államvasutak igazgatóságát *Virányi* István felügyelő képviselte — reggel 9 órakor vette kezdetét, s déli 1 órakor ért véget. Az elnöki tisztet *Kozma* Ferencz kir. tanfelügyelő teljesitette. Az érdekes ünnepélyről lapunk következő számában fogunk részletesebben megemlékezni.

— **Dr. Haller Károly** kolozsvári egyetemi tanárt az igazságügy miniszter meghivta a kötelmi jog törvénytervezete tárgyában ez év október havában tartandó szakértekezletre.

— **Változások a m. kir. kurián.** A m. kir. kurián — mint a „Jog“ irja — legközelebb Pápay Károly (teljes nyugdijjal), Gyarmathy Sámuel, Bovánkovics József, Ast Sándor és Ocsvay Ferencz kuriai birák fognak nyugalomba lépni, helyükbe pedig: Szentiványi Gyula tanácselnököt és Bömches Frigyes birót, mindkettőt a marosvásárhelyi kir. itélő táblától nevezik ki, továbbá Oeffner Ferencz, Losonczy Ödön és Tutschner Ágoston a m. kir. kuriához beosztott kir. táblai birákat. Emlegetik még Jakabfalvy Gula és Sántha Gábor kir. táblai birákat is.

— **Egy kedves kis leányka,** Pálfi Róza halt meg e hó első napján Sz.-Udvarhelyt. Pálfi Ferencz ügyvéd és neje Ugron Borcsa e tizéves gyermekkel rövid négy hó alatt harmadik gyermeküket veszitették el. E három édes gyermek kora halála gyászt és szomoruságot hagyott a szülők szivében hátra. Enyhitse gyöngédségével a széles körben nyilvánuló részvét e gyászt és gyógyitsa meg szomoruságukat az Isten. A kis leánykát tegnapelőtt temették el két testvérkéje mellé.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminister *Phleps* Ferencz kolozsvári kir. alügyészt a brassói ügyészséghez kir. ügyészsé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Csányi Andor fogarasi kir közjegyző a nagyszalontai közjegyzői állásra helyeztetett át.

— **Esküvő** Dr. Láni Oszkár mvásárhelyi ügyvéd szombaton tartotta esküvőjét M. Vásárhelytt Szilágyi Ilona kisasszonnyal Dr. Szilágyi Sándor leányával.

— **Érdekes határozatot** hozott e napokban a kir. kuria. Kimondta ugyanis, hogy az az anya, a ki a törvényes házasság fennállása alatt szült törvénytelen gyermekét megöli, nem gyermeklőlést, hanem szándékos emberölést követ el.

— **Szolnokdobokamegye** közigazgatási bizottsága mult hó 24-én tartotta ülését Deésen a megyeház nagytermében a főispán elnöklete alatt. Szarvadi Pál kir. tanácsos alispáni jelentésében elmondotta, hogy május hóban államellenes cselekmény vagy s közigazgatási ügymenetet akadályozó körülmény nem merült fel. Az administratió ugy a központban, mint a járásokban kellő gyors, a személy és vagyonbiztonság teltünő módon megtámadva nem volt. Büneset előfordult a megye területén: két lopás. Tüzeset volt összesen 9. A vetések a hosszas esőzés miatt silányak. — Különben Bánfi Dezső főispán kegyelméből a rend mustra s az időjárás szép. Boldogok: kiket és miket ő kormányoz!

— **A Bethlen főtanoda** évzáró ünnepélye lélekemelő ünnepély volt Nagy-Enyeden mult hó 25-én. Délután 4 órakor a főiskolai zenekar indulója mellett vonult be a tanárikar az ev. ref. templomba, hol már összegyülve várta a szép és nagyszámu közönség. A rectori beszédet Makkai Domokos tartotta meg. Erre a theologiai dalkar szép éneke következett s azután az ünnepély legszebb része: a jók megjutalmazása.

— **Gyulafehérváron** a napokban fejezte be működését Csóka Sándor szinigazgató. A vagyonos város annyira elhanyagolta a szinházat, hogy a társulat majdnem mindig üres házak előtt játszott. A társulat innen Nagyszebenbe ment, hol szombaton kezdte meg játékát a „Gasparone“-val.

— **A deési polgári olvasókör** saját könyvtára javára az „Angol kert“-ben tegnap nyári tánczmulatságot tartott, mely kedvező idő mellett nagy közönséget vonzott s a 60 kros belépti dijak mellett is tekintélyes összeget jövedelmezett az olvasókörnek.

— **A piskitelep** iskoláink vizsgái a mult héten folytak le s szokatlan élénkséget idéztek elő a telepen. Ott időztek ezalatt Aradról Pekár Károly vasuti főfelügyelő, Réthi Lajos kir. tanácsos és dr. Téglás Gábor Dévaról. A vizsgák igen jól sikerültek s mindenki meggyőződött arról, hogy a növendékek alapos oktatásban részesültek. Diszebéddel s mulatsággal zárták be a vizsgákat, melyeken az adakozók jóságából bőségesen osztottak ki jutalmat.

— **Köröspatakon** tegnap a most alakult tüzoltó egylet igen sikerült majálist rendezett az erdőben. Nemcsak a község, de a vidék színe-java részt vett a szabad ég alatt tartott mulatságon.

— **A borszéki fürdőre** a jelen idényre a nagyenyedi népzenekart szerződtették. A tiz tagból álló zenekar mult hó 30-án már oda is érkezett.

— **Brassói hirek.** *A bolonyai* kisdedóvoda tegnap nyittatott meg nagyközönség jelenlétében. — *Szász* Róbert kereskedelmi miniszteri titkár a brassói román kereskedelmi iskola vizsgálataiu részt vett, s onnan pénteken utazott vissza. — *A szász férfi-dalegylet* pénteken este a nyári szinkörben látogatott dalestélyt tartott. A megjelent nagy közönség igen jól mulatott. — *A r. kath* egyházi zene- és énekkar pénteken majálist rendezett, melyen sokan vettek részt. A majálisra katonazenekarral vonult ki az ifjuság.

— **Dalestély.** Mint lapunknak irják szombaton tartotta meg a dévai dalkör dalestélyét tánczczal egybekötve, mely nagyon sikerült ugy anyagilag, mint erkölcsileg, különösen kiemelendő a női kar, mely egy kiválóan előadott pieccel közreműködött. Mondhatni ez a mulatság volt a nyár legszebb mulatsága. Jelen voltak asszonyok: Hollaki Imréné, Olariu Elekné, Szöllősy Lajosné, Dr. Hankó Vilmosné (Bpestről) Rigó Gyuláné, Gerey Lajosné, Söpkéz Henrikné, Zára Péterné, Kutyán Antalné, Réthy Lajosné, Tolnay Jánosné, Csatt Györgyné, Balogh Gyuláné, Peiser Lipótné, Szőts Sándorné, Stiena Jánosné, Lövenhárdt Sámuelné stb. Leányok: Zára Mari, Lövenhárdt Lujza, Széni Arabella, Lengyel Giza, Nesztor Flora, Réthy Margit, Söpkéz Berta, Farkas Margit, Snegon Vilma, Vitán Vilma, Draskovich Erzsi, Szegedi Erzsi, Czékeli Róza, Veszely nővérek, a Kutyán nővérek, stb.

— **A m. kir. közm.- és közlekedési miniszter** — mint értesülünk — megengedte, hogy a piski-petrozsenyi szárnyvonalon közlekedő 2146 és 2153. sz. tehervonatokkal folyó évi julius 10-től kezdve személyek is szállitassanak.

— **Közmüvelődési** kongresszus Budapesten. A közmüvelődési egyesületeknek a Deák-szobor leleplezésekor megtartandó kongresszusára az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület következő képviselőivel vesz részt: Bethlen Gábor gr., Haller Károly dr., Bartha Miklós, Teleki Domokos gr., Dessewffy Aurél gr., Beksics Gusztáv, Felméri Lajos dr., Földváry Mihály alispán, Hegedüs Sándor, Horváth Gyula, Kovács Ferencz apátplébánus, Reményi Antal, Sigmond Dezső, Szász Béla dr., Sándor József.

— **Tüzoltók mulatsága.** Déván mint onnan irják, tegnap sikerült majálist rendezett a tüzoltó egylet, melyen nagy közönség vett részt.

— **A „hálátlanok“-nak.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, Csokai János garbanáczi gör. kel. román lelkésznek, Lukács Péter magyar valkói gör. kel. román lelkésznek, Marosán János sztmáriai gör. kel. román lelkésznek, Medrea János sztrigy-plopi gör. kel. román lelkésznek, Onicz Naftanaila gabudi gör. kel. román lelkésznek, Perhaicza Pál füzes-bogárdi, és Gloelyán Dénes cserna-kereszturi gör. kel. román lelkészeknek egyenkint 50—50 frtnyi államsegélyt engedélyezett.

— **A deési polgári fiuiskola** tanévi zárünnepélye f. hó 28-án tartatott meg szép számu közönség jelenlétében. — Bevezetésül az énekkar Gerstmann Ödön zenetanár vezetése alatt énekelt s azután Pfeifer J. igazgató bezáró beszédet tartott. — Ezzel egyidejüleg kiosztották a jutalmakat is.

— **Posta.** Udvarhelymegyei Kápolnás-oláhfalu tulajdonát képező Homorod-fürdőhelyen — a fürdő idény tartamára,, azaz julius hó 1-től aug. hó 31-ig terjedőleg — „Homorod-fürdő“ alnevezéssel uj postahivatalt léptettek életbe.

— **A veszprémi püspökség rendezése.** A néhai Kovács Zsigmond veszprémi püspök elhalálozásával üresedésbe jött püspökségi javadalom átvételére és az ottani zavaros gazdászati viszonyok rendezésére a vallás- s közoktatásügyi miniszter Boncz Ferencz miniszteri tanácsost és közalapitványi kir. ügyigazgatót küldötte ki, a ki f. hó 6-án Veszprémben a püspöki lakban kezdi meg hivatalos eljárását.

— **Házasság a czár családjában.** A czár nagybátyjának, Mihály nagyherczeg harmadik fiának Mihajlovics Mihálynak házasságát emlegetik a walesi herczeg egyik leányával. A házasság hir szerint legközelebb létre jő.

— **A kolera.** Charkovban f. hó 15-től 22-ig tizennyolcz gyanus betegedés történt, melyek közül hét halálos kimenetelü volt. A charkovi orvosok kongresszusa konstatálta, hogy ezen betegedések és halálesetek kolera nosztrasz folytán álltak be. Charkov környékén a mult héten szintén két kolera-halálozás történt.

— **Kis hirek:** A lótenyésztési jutalmak kiosztása Debreczenben f. hó 31-én fog megtörténni. — — Gr. Széchenyi Pál minister és Kozma Ferencz min. tanácsos szombaton Debreczenbe érkeztek s 3 napot fognak ott időzni. — A belga konzul szombaton pár napra Aradra érkezett s az ottani gyárak megvizsgálása s tanulmányozása végett. Mindenütt szivélyes fogadtatásra talált. — Virágünnepélyt rendeznek a jövő hó folyamán Aradon. — Meggyilkolva feküdt hónapokon keresztül Gurahonc-Uradon községben Dráj Dioniszta nevü erdőőr, kit orozva az erdőben meggyilkoltak. — A villám Vadász-községben beütött a Meier Ferencz ottani lakós házába s agyonsujtotta két kis leánykáját. — Két kis fiu Szegeden belefult a boszorkányszigeti nyilt fürdőbe. Szülőik csak a halottas kamrába látva értesültek az esetről. — A gmündenitó keleti partjára kivetve megtalálták a napokban Bécsből odautazott Janki Róza holttestét. — Dieppben a napokban tengeri fürdés alkalmából elraboltak a városban időző legszebb fiatal leányt, Miss Maximet. — Rómában az Aracoeli közelében a Viktor Emmánuel emléke épitésekor a napokban a régi Capitolium fundamentumára akadtak. — Alibunáron az oláh pópa fiának a feleségét halva hurczták ki a kutból. Nem tudják még öngyilkosság, vagy gyilkosság volt-e? — Bukurestből irják, hogy Küntendzse közelében megtalálták az Ovid sirját. A sirkőn megvan a romai költő domormü rajza is.

VÁROSI HIREK.

— **Ferencz József** erdélyi unitárius püspök nejével és leányával ma a reggeli vonattal indult el Előpatakra és Tusnádra, Ott tartózkodásuk hat hétre van tervezve.

— **Kereskedők kongresszusa Kolozsvárt.** Az augusztus 14-iki kongresszusra vonatkozóleg városunk polgármestere következő felhivást adta ki: Polgárok! Magyarország és az erdélyi hazarész hazafias kereskedői és kereskedő ifjai, folyó évi augusztus hó 13., 14. éz 15-ik napjain városunkban fogják megtartani naggyűléseket, melyen egyetértő megállapodásra kivánnak jutni azon nagyfontosságu kérdésekre nézve, melyek a hazai kereskedelem fejlesztésére, nemzetiesebbé tételére, s különösen a hazai ipar minél szélesebb körben való pártolására vonatkoznak. Ezen alkalommal mintegy 800 honfitársunk fogja vendégképpen szerencséltetni városunkat. Megvagyunk győződve afelől, hoyy Kolozsvár hazafias közönsége hagyományos vendégszeretettel fogja fogadni ideseregő testvéreinket. Az elszállásoló bizottság, Nyegrutz Tivadar ur elnöklete alatt, — a kerületi kapitányok közreműködésével — legközelebbről kezdi meg működését. — Bizalommal kérjük föl tisztelt polgártársainkat, sziveskedjenek az elszállásoló bizottságot minél tömegesebb szállás-felajánlással, vagy ágynemüek és egyéb kellékek szolgáltatásával eljárásában támogatni. Addig is a szives felajanlások Medgyesy L. József ur kereskedésében, s a városházánál a 7 sz. irodában elfogadtatnak. Kolozsvárt, 1887. évi julius hó 1-én. Albach Géza polgármester.

— **A polgári dalegylet** nyári tánczmulatsága tegnap a „Hója“ nyugalmas csendjét kellemesen zavarta fel. Délután 4 órakor vonultak ki az egylet tagjai lobogó és zeneszóval s ezután csak ugy özönlött a polgárság szine-java s már estve felé annyian valának, mint fa az erdőben. Az árnyas bokrok aljában elepeltek le a családok régi, jó patriarchalis szokás szerint, s mint sátortábor felett gomolygott a lakmározások füstje. Tánez, zene, vendégség, pezsgő elevenséggel folyt éji 12 óráig, a mikor zene és fáklyafény mellett jöttek vissza a városba egy szépen eltöltött nap emlékével hagyva oda a mulatság szinhelyét.

— **A kolozsvári** Ipartanmühelyek épitő iparos, asztalos- és gépész iparos tanulóinak az 1886—87-ik tanévben készitett. Szakrajzai és munka darabjai még f. hó 15 éig ki lesznek állitva a tanhelyiségekben (kolozsv. iparos egyleti ház), melynek megtekintésére a t. szülőket, mestereket és a szakoktatás iránt érdeklődőket tisztelettel meghivja az Ipartanmühelyek igazgatósága.

— **Öngyilkossági kisérletet** követett el tegnap Győri Klára cseléd leány a külközéputczai 36-ik sz. háznál, hol Gálfi Gergelynél volt szolgálatban ki „holmi kikapósságoknak miatta“ büntetéssel fenyegette, mitől való féltében az istálló padlásán egy kötélre felakasztotta magát. Szerencsére egy ott ácsorgó fiu észrevette s levágta a kötelet mielőtt komolyabb eredménye lett volna tettének. Ma kihallgatás végett a rendőrségnél megjelent.

— **Rendőri hirek.** *A szép estéket* ugylátszik sajnálják a t. czellengő és rendetlenkedő uraságok alvással ellopni s igy egész éjjel a rendetlenségek százféle nemeit viszik véghez. A multéji őrjárat nemkevesebb, mint 50 rendellenes cselekménynek volt tanuja. A részegen elhullottak és lármázók legióját kijózanodásig a rendőrszobába, a verekedők és tolvajlókat a dolgozó házba helyezték el.

IRODALOM.

* **A trónörökös könyvének** 39-ik (Magyarország I. kötetének 10 ik) füzete megjelent. Az egéez füzet Jókai Mór „A magyar nép“ czimü közleményéből áll, népünk eredetéről, alkatáról, kedélyéről, véralkatáról, családi életéről, vallásáról, ősi babonáiról adva benne ismertető vonásokat. A füzetet ékitő hét pompás rajz Zichy Mihály festő hazánkfia ónjából került ki.

* **Az „Egészség“** közegészségügyi folyóirat III-ik füzetében dr. Fodor József tanár „Nyaralás és fürdőzés“ cz. alatt ir becses czikket; a „szem“-ről Csapodi István dr. folytatja a második számban félbeszakitott fejtegetéseit. A fontosabb tápszerek és élvezeti anyagok vizsgálatának legczélszerübb módozatait dr. Liebermann Leo magyarázza meg s Szilasi Jakab ir a tápszervizsgáló intézetekről, melyek nálunk még alig állnak a kezdetek kezdetén. E nagyobb közleményeken kivül egész csomó apróbb közlemény élinkiti a folyóiratot, melyet a közönség szives pártfogásába ajánlunk. Alig van fontosabb kérdés a napirenden levők közül, mint a közegészségügy kérdése, s ez a folyóirat, mely e nevezetes ügy szolgálatába állott, minden irányban való megbecsülést érdemel.

* **Ráth Mór** kiadványaiból ismét kikerült nehány becses kötet sajtó alól. Jókai Mór „Életemből“ cz. könyvének hatodik füzete; Arany János hátrahagyott iratainak második füzete, verses dolgozatokkal. Az első münek füzetes ára 40 kr. Arany János hagyatékát nem bocsátja füzetes megvételre a kiadó, azért, ki e becses könyvet birni óhajtja, rendelje meg az egész müvet. „Gr. Benyoszky Móricz életrajzát“ Jókai Mór tollából is most bocsátja a magyar olvasó közönség elé az érdemes kiadó és pedig a hires katonához és a legelső magyar iróhoz mért rendkivül diszes kiadásban. Ára egy-egy füzetnek 40 krajczár. Az 1865—1886. évi országgyülési törvényczikkek betüsoros tárgymutatóját is most tette közzé Ráth. Ara 1 frt 40 kr. — Ráth Mór harmincz esztendő óta szolgálja a magyar irodalmat. Mindig a szép és jó mellett küzdve kiadványainak hosszu sorozatában valóban egy sincs, mely egészségtelen, irányával rontó hatást gyakorolt volna az olvasó közönség bármely rétegében. Ráth nemsokára ki fogja adni a saját könyvét. Memoireszerü följegyzések lesznek ezek, kiadványainak történeteiről. Följegyzések Aranyról, Deákról, Jókairól Szalay Lászlóról, br. Eötvösről, Horváth Mihályról, Csengeri Antalról stb. kik naponként meglátogatták, megtisztelték barátságukkal, kiknek kiadójuk volt. Érdekes és értékes munka lesz a káté kétségkivül. Sok oly jellemző adat birtokába jut jeleseink hozzáintézett magánlevelezéséből a közönség, melyekről eddig nincs tudomása. Érdeklődéssel várjuk könyvét, s várja az irodalom körül szerzett érdemeit megbecsülni tudó minden ember.

* **„Magyar Klasszikusok Uj Kiadása“** czim alatt a Franklin-társulat füzetes vállalatot indit meg, melyből először is Kölcsey Ferencz összes munkáit nyujtja harmadik, ujonnan átnézett és bővitett kiadásban. A vállalat gyors egymásutánban hozni fogja Kisfaludy Sándor összes munkáinak már készülőben levő uj teljes kiadását, Kisfaludy Károly minden munkáinak ugyancsak uj kiadását, továbbá Bajza, Czuczor, Berzsenyi munkáit és ezek mellett közbeközbe Csokonai, Virág Benedek, Dayka Gábor, Szentjóbi Szabó, Bacsányi, Verseghy Gyöngyösi István és mások irodalomtörténeti becsükön kivül még ma is költői értékkel biró müveit. Kölcsey minden munkájából két füzet hagyta el a sajtót. E harmadik kiadás Kölcseynek eddig sehol sem közölt vagy csak szótszórva megjelent munkáit is magában foglalja.

Kölcsey Ferencz munkáinak kiadása tiz kötetre megy és 40 füzetben jelenik meg, melyek mindegyike 5—6 ivnyi terjedelmü és egyenkint 30 krajczárjával kapható. Az egyes füzetek gyorsan egymásután adatnak ki. A most megjelent két füzetből az első az életrajzot, aczélmetszetü arczképet, a lyrai költeményeket, a második füzet a románczokat, balladákat, a vegyes költeményeket és a „Perényiek“ czimü drámai töredéket közli.

* **„A magyar bünvádi eljárás mai érvényében“**, irta dr. Fayer László, egyetemi rendkivüli tanár. Átalakitott és bővitett második kiadás, melynek tartalma jelentékenyen bővült. A bevezetésben szerző kapcsolati pontokat keres a magyar bünvádi eljárás és a nyugati államok bünvádi eljárása közt s összegezi a szokásjogilag hazánkban elért eredményt. A külső történetnél csak Magyarországra reflectál. — A könyv végére vannak illesztve tájékoztató bevezetéssel a járásbiróság, a közigazgatási közegek előtti és a sajtóügyi eljárásról szóló rendeletek, továbbá egy jegyzet a rögtönbirósági rendeletekről. Kiadta a Franklin-társulat, s ára 3 frt 60 kr.

* **Pár szó a dohánykérdésben** irta Bém József dohánytermelő Mike-Budán. Szerző sok érdekes vonást közöl a dohánytermelés és kereskedés, valamint a monopolium történetéből. Elősorolja a „dohánypolitikánk“ nagy hátrányait, szól a kormánynak terveiről a dohány monopolium erősebb kihasználását illetőleg és lépéseket ajánl ezen tervek ellen. A röpirat figyelmet érdemel. Ára 55 kr és kapható a szerzőnél P. Mike-Budán u. p. Alberti Irsa.

MÜVESZET.

* **Az operaház és a nemzeti szinház ügyében** Orczy Béla báró belügyminiszter, mint a félhivatalos „Bud. Corr“ irja, a képviselőház ez évi február 4-én tartott ülésén Tisza Kálmán miniszterelnök által tett nyilatkozatnak megfelelően enkettet hivott egybe, mely első ülését julius 7-én délelőtt 11 órakor tartja meg a belügyminiszteriumban.

* **A budapesti nemzeti szinház tagjai vidéken.** — A nemzeti szinház több tagja Szarvason rendezett egy 4 előadásból álló vendégszereplési czyklust. Az előadásoknak anyagi sikerük valami tulságos nem volt, valószinüleg a felemelt helyárak miatt, de az elkölcsi siker tagadhatatlan.

KÖZGAZDASÁG.

Vasuti szükségletek kiállitása.

A közlekedési miniszterium kebelében müködő iparbizottság több konkrét esetben azt tapasztalta, hogy egyes közlekedési vállalatok szükségleti czikkeiket nem szerzik be hazai iparosoknál, csupán azon okból, mert nem tudják, hogy azok az országban készülnek.

Másrészt meggyőződött a bizottság, hogy egyes szükségleti czikkek még nem készittetnek az országban, talán csak azért, mert gyárosaink nincsenek tájékozva arról, mely mennyiségek szükségeltetnek és érdemes-e uj gyári berendezéseket létesiteni.

Hogy tehát ugy a közlekedési vállalatok, valamint hazai iparosaink ez irányban kellőleg tájékoztasanak, a bizottság a közlekedési miniszternek a vasuti szükségleti czikkek kiállitását javasolta oly módon, hogy annak egyik osztályában a honi készitmények, a másik osztályában pedig azon czikkek mutattassanak be, melyeket eddig a külföldről kell beszerezni. Baross közlek. ügyi miniszter ezen eszmét felkarolta és a kiállitás létesitését elfogadta.

A vasuti szükségletek kiállitása lesz az első ez évi időleges kiállitás, melyet a kereskedelmi muzeum az iparcsarnokban, az időleges kiállitásokra fenntartott területen rendezni fog.

A kiállitás augusztus hó 1-én fog megnyittatni és augusztus utolsó napján bezáratni. A vasuti szukségleti czikkek egybeállitásával és a szükséges statisztikai adatok gyüjtésével a magyar államvasutak igazgatósága bizatott meg.

A közlekedési miniszter ezen elhatározása azért fontos, mert tekintettel azon millióra menő összegekre, melyek évenkint a közlekedési vállalatok szükségleti czikkeinek fedezésére fordittatnak, a tervezett kiállitás az első fontos lépés e téren, hogy hazai iparosaink az illető tárgyakkal részletesen megismerkedvén, egyrészt a hazánkban eddig még nem gyártott czikkek gyártására, másrészt hazai iparversenyképességünk emelésére ösztönöztessenek.

— —

A termés. Londonból távirják szombati kelettel, hogy a hetek óta tartó folytonos szárazság és a nagy forróság miatt a londoni kereskedelmi körökben rossz terméstől tartanak. Ez az aggodalom meglátszott a tőzsdén is.

A tőzsdéről.

Bpest julius 2.

Értékuzlet.

A lefolyt heti tőzsdei forgalom jelentéktelen volt, csekély áringadozások mellett. A magyarországi kedvező aratási kilátások jól hatottak a tőzsdére.

4 százalakos magyar aranyjáradék 101.90—102.15—102 között változott és ma 101.40-en zárul 5 százalékos magyar papirjáradék 97—85—87.95—87.90 között ingadozott, ma pedig 87—75-ön zárul.

Osztrák hitelrészvények 282—283.50 frton álltak, magyar hitelrészvények pedig 285—285.50 frton. Előbbiek ma 282.30-on zárulnak.

Gabonaüzlet.

A lefolyt héten a vetésekre igen üdvös hatásu meleg, száraz idő uralkodott. A buza, zab és árpa állásáról a legkedvezőbb hirek érkeznek.

Némely vidékről ugyan szórványosan rozsdát is jeleznek, az általános nézet azonban az, hogy ezen baj ott a hol mutatkozik, sokkal későbben lépett fel, semhogy a növénynek árthatna.

Legujabb.

Budapest, jul. 4.

A főváros kilenczedik kerületében a ma megejtett pótválasztás alkalmával Tolnay Lajos kormánypárti programmal egyhangulag képviselővé választatott.

Budapest jul. 4.

Egy tirnovai sürgöny szerint a bolgár sobranye tegnap előleges zárt ülést tartott, melyen elhatározta, hogy mától kezdve ülései ujból hivatalosan felvétessenek. A mint a hirlapok egyhangulag jelentik a szobránye egyedüli czélja a fejedelem választás.

Budapest jul. 4.

Székesfehérvárt a református egyház-kerület közgyülését Tisza miniszterelnök ma megnyitotta. Délután 1 órakor a miniszterelnök tiszteletére diszebéd rendeztetett.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

NYILTTÉR.*)

Uj zongoraraktár.

(Főtér 13. Weselényi ház.)

Raktáromon a legkitünőbb szerkezetü bel- és külföldi zongorák kaphatók a legolcsóbb árak mellett. Bösendorfer-féle **concert zongorák, pianinok,** rövid **szárnyzongorák,** (Stutzflügel) (Piccolo) vannak raktáromon nagy választékban. Több mint 7 zongoragyár van képviselve.

Zongora javitások, ugyszintén hangoltatások elvállaltatnak. Régi zongorák kicseréltetnek.

Kivánatra zongorák bizonyos havi dij mellett bérbeadatnak.

Raktárom megtekinthető mindennap délelőtt 10—12-ig, délután 2—5-ig.

A közönség szives látogatását kéri.

Keller Gábor
zongora tanár.

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Ló- és csikó-bevásárlás.

Közhirré tétetik, hogy a cs. kir. lóavató-bizottság **folyó évi julius hó 10., 11. és 12-én**

Uzdi-Szent-Péteren

482. (2—2)

megtartandó országos lóvásár alkalmával **remondákat, 3 és 3½ éves** csikókat készpénz-fizetés mellett bevásárolni fog.

Folyékony

GLYCERIN-CRÉME,

Kielhausertől Gráczban.

A folyékony glycerin-créme sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek, melyek a bőrt nem csak **simábbá és finomabbá** teszik, hanem annak **fiatalos frisseségét** fentartják. Óvszer a **levegő, szél és nap befolyása ellen**, eltávolitja a **szeplőt, napsütést** és minden hasonló **arcztisztátlanságot**. Egy üveg ára 1 fr.

Legfinomabb glycerin-szappan,

glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztit és élénkiti a bőrt és a finom pipere szappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja **kék papirban 35 krajczár.**

PÁRISI HÖLGYPOR,

a bőrnek leggyengédebb fehér szint ad és ártatlansága mellett mégis a bört simán és szárazon tartja. Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. — **Egy doboz ára 50 kr.**, fehér, rózsaszin és sárga (Rachel).

TISCHLER V.

illatszer- és különlegességek üzletében Kolozsvártt.

Hamisitott **hölgypor**-tól és **glycerin-créme**-től óvakodni tessék! Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasitásán a mellékelt védjegy van. 453. (4—4)

Szinigazgatók és műkedvelő társulatok figyelmébe!

Alólirott tisztelettel értesiti a szinigazgató urakat és a műkedvelő társulatok tisztelt elnökségét, hogy a kor kivánalmai szerint a **legujabb stylben** elvállal mindennemű

szinpadi diszlet-festést és előfüggönyök készitését,

valamint a **régi diszletek megujitását** vagy **átalakitását.** Továbbá a szinpadokhoz szükséges **chassirozást** igen jutányos áron.

Teljes tisztelettel

BECZKÓY JÁNOS,

a kolozsvári nemz. szinház diszfestője.

426. (6—x)

---

30 krajczártól kezdve

1 meter jó minőségü **csipke-függöny kelme, futó szőnyegek** 26 krtól, igen jó **eső-ernyők** 1 frt 10 krtól, sávos szövésü **szőr eső-ernyők** selyem szegélylyel 2 frttól, **selyem eső-ernyők** 3 frttól, **ágyteritők, paplanyok, fekete- és szines Ternok**, különböző **ruhaszövetek, Chiffonok** stb.

Gálánteria czikkekben: **Mikádó fésük, osonthajtük, ruhacsattok, brochok, gombok** stb. — Rövidárukban nagy választék **tarka horgoló pamutok végkiárusitása vételáron alól.**

URAKNAK:

fehér- és szines ingek, gallér és mangettek, nyári ernyők, zsebkend k, harisnyák, nyakkendők, különböző **melltük** stb legolcsóbban kaphatók

ORELLI HUGÓ

DIVAT-RAKTÁRÁBAN,

Kolozsvártt, Belhid-utcza 7-ik szám alatt.

455 (3—x)

Tolle, Crepp, Loden Muslin és Foule szövetek.

Leszállitott árban

Etamin Tolle, Ze fir és Kretonok.

a legjobb minőségü áruk kaphatók

MESKO L.

Főtér, 19. sz.

FŐTÉRI ÜZLETÉBEN.

Kész női ruhák megrendelhetők.

Vidéki megrendeléseknél megkivántatik egy mintaderék és a ruhaaly hossza (elölről) mérve.

Napernyők, csipkék, rüschok, czipők, szalagok, tyúk, kesz-

Miedernemü ruhához való kellékek. Minden-

479. (2—3)

LEHMANN ÉS BÁLDI

könyv-, mű-, zenemű- és papirkereskedésében. Hirlapközvetitő intézet, kő- és könyvnyomdai munkák felvételi iroda.

Kolozsvártt, hid-utcza, dr. Hintz gyógyszerész házában.

Ujdonságok a magyar irodalom terén:

A beszéd és értelemgyakorlatokról, vezérkönyv gyanánt. Az értekezést a népnevelők budapesti egyesülete 50 frt pályadijjal tüntette ki, irta Peres Sándor, ára 80 kr.

Magyar klassikusok uj kiadása, 1 füzet ára 30 kr Tartalmazza: Kölcsey Ferencz, Kisfaludy Sándor, Kisfaludy Károly, Bajza, Czuczor, Berzsényi munkáit és ezek mellett közbe-közbe Csokonai, Virág Benedek, Dayka Gábor, Szentjobi Szabó, Baesányi, Verseghy, Gyöngyösi István és mások irodalmi becsükön kivül még ma is költői értékkel biró müveit. 1 füzet átt-kintés végett kivánatra megküldetik; vidéki megrendelések bérmentve eszközöltetnek. — Továbbá:

A magyar ipar uttörői, élet- és jellemrajzok, irta Gelléri Mór, ára füzve 2 frt, diszkötéssel 2 frt 50 kr. E munkát a kereskedelmi ifjuság és iparosoknak melegen ajánlhatjuk.

Itália költészete a középkorban, irta Rényi Rezsö, a magy. tud. akadémia által segélyezett kiadás. Ára 2 frt 40 kr.

Czinka Panna, szinmü dalokkal, 4 felvonásban, irta Ökrös Bálint. Ára 1 frt 20 kr.

Szathmáry György Tanulmányok I. kötet. Ára 2 frt 40 kr.

Dr. Lehmann Róbert, váltó-, bank- és tözsde-isme. Ára 2 frt 50 kr.

A nevető Magyarország, legujabb adomák egyetemes gyüjteménye, összeállitották Gracza György és Tollinus Emil. Füzve 1 frt 80 kr., kötve 2 frt.

A halottkémi szolgálat kézikönyve, 2-ik a szerző által átdolgozott kiadás. Ára 70 rk.

„Magyar Salon“ juliusi füzete. Ára 60 kr.

Elfogadunk előfizetéseket minden bel- és külföldi lapokra a következő negyedvéi előfizetési árakban:

Magyar Bazár	1 negyedévre 2 frt 50 kr.	Trauenzeitung kis kiadv.		1 frt 50 kr.
Budapesti „	1 „ 2 „ 50 „	dtto	nagy „	2 „ 50 „
Hölgyek lapja	1 „ 3 „ — „	Modenvelt		— „ 75 „
Kis lap	1 „ 1 „ 40 „	Neueste Modenblätter		— „ 75 „
Német Bazár	1 „ 1 „ 50 „	Fürs Haus		— „ 75 „

Ezenkivül minden politikai, napi és szépirodalmi heti lapokra, eredeti áron, postaköltség felszámitása nélkül a legpontosabb házhoz szállitás mellett.

A papirkereskedési osztály dúsan van fölszerelve mindennemü **iró-, levél-, rajz- és csomagoló papirral;** nemkülönben **iró-, iskolai-, rajz- és festészeti szerekkel**, a legjobb minőségben, jutányos ár mellett.

Üzleti és kereskedelmi könyvek raktára eredeti gyári áron. Különlegességek iró- és rajzpapirokban, doboz-levélpapirokban. Szivarpapir és szivarka hüvelyek.

485. (1—3)

TISCHLER V.

Illatszer, toilette, pipere czikkek és különlegességek üzlete

KOLOZSVÁRTT.

Ajánlja ujonnan berendezett, az erdélyi részben még eddig nem létezett

dús választéku raktárát,

a Contingens 1 ghirnevesebb gyárosainak késztiményeiből, u. m.:

illatszer, illatos szappanok, fog- és szájvizek, fogporok, fogszappanok, különösen

SZÉPITŐ SZEREIMET

hölgyek figyelmébe ajánlom:

Fog- és szájvizek:
dr. Pierre Paris,
dr. Botot Páris,
dr. A. Reil Speising,
dr. C. M. Faber Bécs,
Perl J. Kolozsvár,
dr. J. G. Popp Bécs,
R. R. P. P. Benedictin Bordeaux,
W. Rieger Frankfurt,
Treu Nuglisch & C. Bécs.
Calderara & Bankmann Bécs.

Fogszappanok:
dr. Boutemard Rheinsberg,
dr. J. G. Popp Bécs,
dr. J. Pelletier Páris,
dr. Coanel London,
dr. Pfeffermann Bécs,
R. R. P. P. Benedictin Bordeaux.
J. & E. Atkinson London,
Rieger W. Frankfurt a|m.

Treu Nuglisch & C. Bécs.
Calderara & Bankmann Bécs.

Fogporok:
dr. C. M. Faber Bécs,
Perl J. Kolozsvár,
dr. Botot Páris,
Treu Nuglisch & C. Bécs.

Kölni vizek:
J. & E. Atkinson London,
Rieger W. Frankfurt a|m.
Turin városához, Köln,
Gegenüber dem Julichsplatz Köln, Gegenuber dem Neuenmarkt Köln, Julichsplatz Nro 4 Köln. Mentha viz szájöblögetésre, levendula szesz, hajmosdók, arczmosdók, angol, franczia fog-, köröm-, haj-, kalap- és ruhakefék, mindennemü füsük, utazó, kázi- és zsebtükrök.

Illatszerek:
J. & E. Atkinson London
Eugen Rimmel „
R. Hendrie „
Piese & Lubin „
Bayley & Co. „
William Atkinson „
L. T. Piver Páris,
Ed. Pinand „
Rigaud & C. „
Legrand „
Luben „
Gelle Freres „
J. G. Monson & C. Frankfurt a|m.
Gustav Lohse Berlin,
W. Rieger Frankfurt a|m.
Treu Nuglisch & C. Bécs
Calderara & Bankmann Bécs
Hazai, angol, franczia legkülönlegesebb toilette, pipere illatos szappanok.

Vidékre 10 forinttól kezdő bármely postaállomásra rendelményeket dijmentes szállitás és csomagolási kedvezményben részesitek, minden rendelményt gyorsan és pontosan teljesitek.

I. 423. (5—x)

Huzás m..r e hó 22-én!

KINCSEM sorsjegy á 1 ft. 11 sorsjegy csak 10 ft.

(44—x)

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

10.000 ft. 5000 ft. 20% levon. ‖ 4875 pénz-nyeremény

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

a magy. lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, váci-utca 6. sz.

HAZAI IPAR.

A LEGBIZTOSABB ÓVSZER.

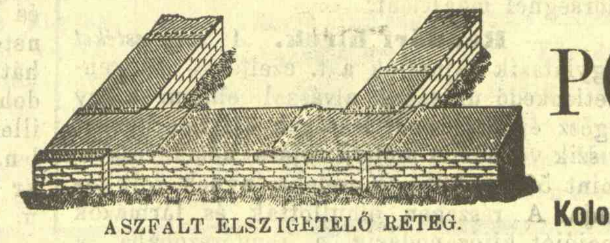

ASZFALT ELSZIGETELŐ RÉTEG.

POLLÁK SAMU

ASZFALT-ÖNTŐ,

Kolozsvárt, Széchenyi-tér, Vivoda mellett.

TÜZMENTES TETŐZET.

Hivatkozva helyben és vidéken teljesitett számos munkálataira, elvállal **jótállás** mellett, kizárólag az előnyösen ismert **„MAGYAR ASZFALT RÉSZVENYTÁRSASÁG“** jeles mi őségü anyagából (igazolva BUDAPEST főváros n. t. tanácsának ezen hazai iparvállalat részére 49,602. sz. a. kiadott hivatalos bizonyitványával.

Nedves lakások szárazzá tételét, uj épületeknél **aszfalt elszigetelő réteg készitését** (Isolirung), **járda, terasse, folyosó, magtárak, istállók konyhák** stb. aszfalttal (nem téveszteudő össze más szurogatumokkal) való burkolását a legjutányosabb árban. Készit többszörösen dijjazott **tüzmentes aszfalt tetőpép** (Dachpappe) és **faczement befödéseket**; szolgál: **gombairtó, vegyészeti szerek**, kiváló gyártmányu **Cement, Metlachi** stb. lapokkal és elfogad rendeléseket a legkiválóbb gyártmányu **vizálló mész** és **Portland-Cementre**, valamint más épitészeti anyagok és különlegességekre, melyekről költségvetés, árjegyzék, minták és egyéb felvilágositásokkal készséggel rendelkezésre áll.

A n. é épittető közönség eddigi szives bizalmát megköszönve, igyekezni fogok pártfogását továbbra is kiérdemelni.

Teljes tisztelettel **POLLÁK SAMU.**

(3—x)

Nélkülözhetlen kellék ujonnan épült házaknál!

A nagyérdemü gazdaközönség becses figyelmébe!

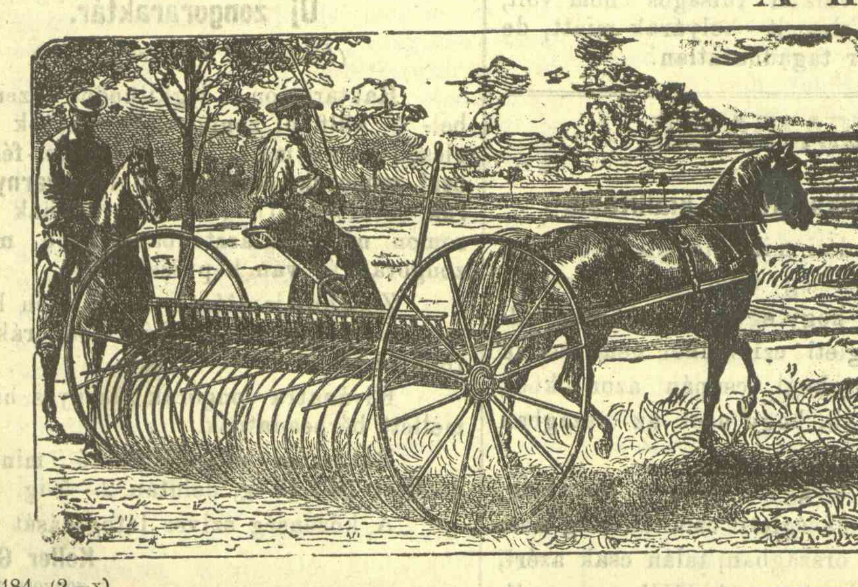

Nagyobb előnyös vásárlások következtében azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint — addig mig készletem tart — **egyes gazdasági gépeket**

GYÁRI ÁRON ALÓL is árusitom, ugymint:

cséplőgépek

gőz-, ló- és kézi erőre;

szelelő-rosták, sorvetőgépek, tricurök

stb. feltünően leszállitott arakon.

Tiger szénagyüjtőket, legujabb szerkezet, ára csak **80** frt.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

gépraktárában, Kolozsvárt, belközép-utcza 6. sz.

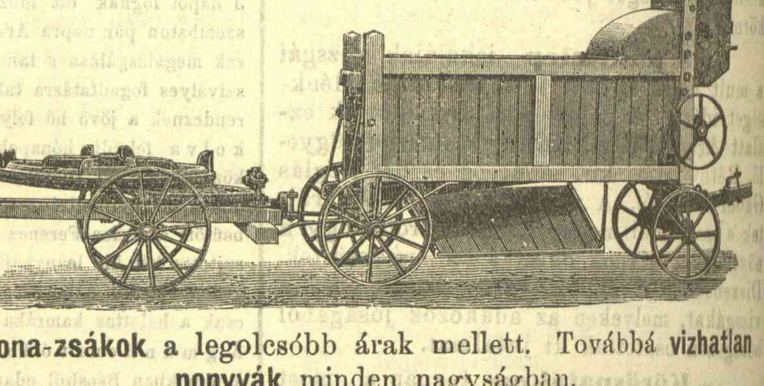

Gabona-zsákok a legolcsóbb árak mellett. Továbbá **vizhatlan ponyvák** minden nagyságban.

184. (2—x) 484. (2—x)

Nyomatott Magyary Mihály könyvnyomdájában Kolozsvártt, bel-közép utcza 33. sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.